

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 32Dz/13/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200136
Dátum vydania rozhodnutia: 7. júla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Anita Filová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9622200136.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej a sudcov JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Mariána Fečíka, v disciplinárnej veci proti disciplinárne obvinenej: JUDr. U. L., sudkyňa Okresného súdu L. A., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, o vylúčení prísediacej sudkyne JUDr. Michaely Kajabovej, takto

r o z h o d o l :

Prísediaca sudkyňa disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky JUDr. Michaela Kajabová je vylúčená z vykonávania úkonov disciplinárneho konania v disciplinárnej veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/16/2022 podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 a § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok).

O d ô v o d n e n i e

1. Dňom 1. augusta 2021 bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“), do ktorého právomoci bolo, okrem iného, zverené aj rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, notárov a súdnych exekútorov [článok 142 ods. 2 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky]. Dňa 23. júna 2022 bol Najvyššiemu správnomu súde doručený návrh ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky zo 17. júna 2022 na začatie disciplinárneho konania proti disciplinárne obvinenej sudkyňi Okresného súdu L. A. JUDr. U. L., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Disciplinárne konanie je vedené na Najvyššom správnom súde pod sp. zn. 31D/16/2022 po tom, čo bol návrh pridelený senátu 31D.

2. Za jedného z prísediacich sudcov vo veci sp. zn. 31D/16/2022 bola náhodným výberom vybraná JUDr. Michaela Kajabová, ktorá v podaní označenom ako „Námietka zaujatosti“ zo dňa 4. júla 2022 uviedla nasledovné: „Touto cestou vznášam voči svojej osobe námietku zaujatosti z dôvodu, že som bola s disciplinárne obvinenou v príbuzenskom vzťahu, keď v osobe disciplinárne obvinenej sa

jednalo o moju bývalú švagrinú, s ktorou som počas určitého časového obdobia trvania jej manželstva bývala v spoločnej nehnuteľnosti. Súčasne som jej bývalého manžela MUDr. E. F., PhD., MPH., zastupovala aj v konaní o rozvod jeho manželstva s disciplinárne obvinenou.“.

3. Disciplinárne konanie vo veci sudcov procesne upravuje disciplinárny súdny poriadok s čiastočnou subsidiaritou Trestného poriadku (§ 4 disciplinárneho súdneho poriadku), pričom podľa predmetného ustanovenia sa na konania podľa disciplinárneho súdneho poriadku vzťahujú aj ustanovenia Trestného poriadku o vylúčení súdu a iných osôb, a to v prípade „ak tento zákon [rozumej disciplinárny súdny poriadok] neustanovuje inak a ak to povaha veci pripúšťa“ a ustanovenie § 4 disciplinárneho súdneho poriadku zároveň definuje aplikáciu ustanovení Trestného poriadku „primerane“. Najvyšší správny súd teda oznámenie dôvodov vylúčenia prísediacej sudkyne JUDr. Michaely Kajabovej preskúmal primerane aplikujúc ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku.

4. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediálny úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

5. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že pre vylúčenie sudcu z pojednania a rozhodovania vo veci je rozhodné, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom (resp. iným osobám alebo dotknutým orgánom), pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností. Nestrannosť treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku. Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Za objektívne pritom nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci pristupuje. Vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci je nutné spájať nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [vid'. tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva najmä vo veci Delcourt v. Belgicko, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")].

6. V prejednávanej veci prísediaca sudkyňa JUDr. Michaela Kajabová oznámila dôvody svojej zaujatosti, ktoré obsahovo vymedzila svojim pomerom k disciplinárne obvinenej. Z jej podania je zrejmé, že ňou uvádzaným skutočnostiam prikladá taký význam, ktorý zakladá dôvod jej vylúčenia z vykonávania úkonov predmetného disciplinárneho konania. Ostatne vo svojom podaní JUDr. Michaela Kajabová konštatuje, že „...môžu existovať objektívne dôvody, ktoré by mohli vzbudzovať domnienku mojej zaujatosti.“.

7. Z oznámenia JUDr. Michaely Kajabovej vyplýva, že jej pomer k disciplinárne obvinenej má rozmer bývalého príbuzenského vzťahu (bývalá švagriná), ktorý bol naviac umocnený frekvenciou stretávania (bývanie v spoločnej nehnuteľnosti) ako aj skutočnosťou, že JUDr. Michaela Kajabová zastupovala svojho švagra (bývalého manžela disciplinárne obvinenej) v rozvodovom konaní s disciplinárne obvinenou. Za daných okolností, hoci sa JUDr. Michaela Kajabová voči disciplinárne obvinenej subjektívne zaujatá necíti, nie je možné (z objektívneho hľadiska; aplikujúc teóriu zdania bližšie opísanú v bode 5 vyššie) hovoriť o jej nezaujatosti.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel Najvyšší správny súd k záveru, že skutočnosti, ktoré JUDr. Michaela Kajabová uviedla vo svojom oznámení zakladajú dôvod jej vylúčenia podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s ustanovením § 4 disciplinárneho súdneho poriadku a preto rozhodol tak, že ju podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku vylúčil z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vedeného na Najvyššom správnom súde pod sp. zn. 31D/16/2022.

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu (v zložení podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku) v pomere hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.